

Hoe beweegt een kind?

BRON: Ontwikkelteam Bewegen, 2024

Deze tool geeft je handvatten om pedagogisch professionals bewuster te laten kijken naar het beweeggedrag van kinderen tussen de 0 en de 4 jaar.

VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch professionals

DOEL

Deze tool geeft de pedagogisch coach handvatten om teambreed te werken aan het bewust observeren van hoe en wanneer een kind beweegt.

WAT

Deze tool helpt om met behulp van videobeelden teambreed te coachen op bewustwording van het beweeggedrag van kinderen en het objectief observeren daarvan.

WERKWIJZE

Zorg dat je over korte video's van ongeveer twee minuten van vier willekeurige kinderen op de groep beschikt zodat je die met de pedagogisch professionals kunt bekijken en bespreken bij een teamoverleg. Als coach doe je zelf een grondige voorbereiding door van tevoren de vier video's te bekijken, daarop te reflecteren met behulp van het formulier en een selectie te maken. In het teamoverleg bekijk je twee video's. Na afloop van iedere video vult iedere pedagogisch professional het formulier in en bespreek je de video gezamenlijk na. Als coach neem je een leidende rol op je bij de bespreking.

In het kader van borging is het aan te bevelen om deze tool onderdeel van je coachingsplan te maken en hem minimaal drie keer per jaar tijdens een teamoverleg in te zetten. Herhaling, oefenen en het gezamenlijk bespreken is de sleutel tot succes.

GOED OM TE WETEN

Kinderen bewegen te weinig waardoor zij op vroege leeftijd al te maken krijgen met bewegingsarmoede en achterstanden in de motorische ontwikkeling. De kinderopvang kan hier een rol in pakken door ervoor te zorgen dat de kinderen in de tijd dat ze in de opvang zijn in elk geval voldoende beweging krijgen.

Hoe werkt het?

1. Bespreek het met de collega's en eventueel de ouder(s).

Stel de collega's in een vergadering op de hoogte van deze nieuwe coachingsvorm. Leg uit wat de bedoeling is en dat je de komende weken tot aan de nieuwe vergadering op de groep(en) zal verschijnen om een aantal video's van kinderen te maken. Het gaat dus niet om de pedagogisch medewerker maar om het kind. Afhankelijk van het beleid stel je de ouder van het kind dat je filmt op de hoogte. Het gaat om beeldmateriaal dat je intern gebruikt voor trainingsdoeleinden.

2. Zorg dat je video's hebt van vier willekeurige kinderen op de groep om te bekijken en bespreken tijdens het teamoverleg.

Het maken en gebruik hiervan moet uiteraard passen binnen jullie interne beleid. Op de video's staat niet het handelen van de pedagogisch professionals centraal, maar het bewegen van de kinderen. Tijdens het teamoverleg gaan jullie namelijk observeren hoe en wanneer kinderen bewegen. Een opname van ongeveer twee

minuten per kind is lang genoeg. Probeer het kind zo min mogelijk te storen tijdens het spel en dan door naar het volgende kind.'

3. Bekijk de video's.

Wat valt je op? Kies de twee video's waarin het kind het minst door jou gestoord wordt. Is dat in geen van de video's het geval? Kies dan de twee video's die het meest van elkaar verschillen of die de pedagogisch professionals tot een belangrijk inzicht kunnen brengen.

4. Bedenk tot welk inzicht je graag wil dat pedagogisch professionals komen.

Valt het je op dat de kinderen slecht kunnen stilzitten aan tafel? Dan wil je medewerkers laten inzien dat de kinderen meer bewegingsvrijheid nodig hebben en het team met elkaar gaat nadenken over oplossingen. Bijvoorbeeld het gebruiken van wiebelkrukken, staand mogen eten of voor het tafelmoment nog even een bewegespelletje met elkaar doen.

5. Bereid je voor.

Zorg ervoor dat de video's op een groot scherm met geluid bekeken kunnen worden, dat je pennen en voldoende invulformulieren hebt.

6. Bekijk met elkaar de eerste video.

Na het bekijken van de eerste video vullen alle pedagogisch professionals een eigen formulier in. Als iedereen klaar is, ga je dit met elkaar bespreken. Jij hebt als coach hierin een leidende en sturende rol. Het is belangrijk dat iedereen kan vertellen wat hij of zij ziet. Als iemand een subjectieve observatie doet, stel dan de juiste vragen om de medewerker te helpen om een objectieve observatie te kunnen formuleren. Als iedereen geweest is, deel jij jouw observatie. Neem het team mee in wat je ziet, welke conclusies je trekt en waarom. Herhaal dit proces met de tweede video. Neem als uitgangspunt een kwartier voor iedere video met bijbehorend overleg.

7. Vraag na afloop hoe de pedagogisch professionals het hebben ervaren.

Vonden ze het leuk? Of niet leuk? Wat nemen ze mee voor als ze op de groep staan? Is er iets wat ze anders willen doen?

Invulformulier per video

Welbevinden *(kruis aan wat van toepassing is)*

- 1 Kind toont duidelijke signalen van onbehagen zoals huilen, schreeuwen, krijsen of zit verstopt onder een tafel of achter een kast.
- 2 Aan de mimiek, houding en handelen zie je dat het kind zich niet op zijn of haar gemak voelt. Zoals een gespannen gezichtsuitdrukking of het vastklampen aan een medewerker of eigen knuffeltje.
- 3 Het kind heeft een neutrale houding. Zowel in gedrag als expressie zie je geen duidelijke signalen van een prettig of onprettig gevoel.
- 4 Het kind toont in mimiek, houding en handelen aan dat het zich prettig en veilig voelt.
- 5 Het kind is gedurende de hele observatie zichtbaar blij, voelt zich vrij om zichzelf te zijn en beweegt op zijn of haar gemak door de groep.

Betrokkenheid *(kruis aan wat van toepassing is)*

- 1 Het kind speelt vrijwel niet gedurende de hele observatie.
- 2 Het kind speelt oppervlakkig maar doet weinig nieuwe ervaringen op.
- 3 Het kind doet spelenderwijs ervaringen op maar wordt herhaaldelijk en makkelijk afgeleid.
- 4 Het kind doet spelenderwijs ervaringen op door zichzelf uit de dagen. Het spel wordt af en toe onderbroken doordat het kind afgeleid raakt.
- 5 Het kind gaat volledig op in de activiteit en wordt gedurende de hele observatie niet afgeleid. Mogelijk maakt het kind er geluiden bij om het spel extra kracht te geven.

Beweging

- a. Welke bewegingen maakt het kind gedurende de observatie?
Kijk naar de bewegingen van het hoofd, de armen, benen, handen en voeten.

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

- b. Hoe wordt het kind in deze video uitgedaagd om te bewegen?

Door een collega of mij doordat ...

Door het materiaal doordat ....

Door de inrichting doordat ...

- c. Hoe zou je het kind meer kunnen laten bewegen?

Door een collega of mij door ...

Door het materiaal door ....

Door de inrichting door ...

